

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Aan de minister van Economische Zaken
Dhr. H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

ons kenmerk
2796-87/Ha/jr
behandeld door
drs. S.J. Harkema
doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Datum: 28 april 2014
*Onderwerp: Monitoringsprogramma 2014 t/m 2019 gaswinning Waddenzee
Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen*

Geachte heer Kamp,

De Commissie voor de milieueffectrapportage adviseert vanaf 2007 jaarlijks als AuditCommissie over de monitoring van de gaswinning onder de Waddenzee vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen. U verzocht ons om te adviseren over het aangepaste monitoringsprogramma voor de periode 2014 t/m 2019.

De AuditCommissie concludeert:

- Het programma is overzichtelijk en prettig leesbaar. De voorgestelde splitsing tussen de monitoring van respectievelijk het Lauwersmeergebied, de kwelders van de Waddenzee en de Wadplaten is logisch.
- Door samenwerking tussen de verschillende onderzoekers is er meer dan voorheen sprake van samenhang, afstemming en focus tussen de onderdelen.
- De sterke punten uit het programma 2007-2012 zijn behouden. Voor in de evaluatie geconstateerde zwakke punten stelt het programma kansrijke alternatieven voor; de precieze uitwerking hiervan moet nog plaatsvinden.
- Minder bruikbare onderdelen uit het oude programma zijn op goede gronden vervallen.
- Tussentijdse bijsturing van het programma is nu mogelijk gemaakt. De AuditCommissie vindt dit positief, ook gezien de ervaringen uit de evaluatie 2007-2012.

De voorgestelde wijzigingen vindt de AuditCommissie kansrijk. De komende jaren zal het nieuwe programma zich moeten bewijzen. Een sturende rol van EZ en de NAM is hierbij essentieel.

Achtergrond

De aardgaswinning onder de Waddenzee vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen gaat volgens het 'Hand aan de Kraanprincipe'. Dit betekent dat

BEZOEKADRES
Arthur van Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

POSTADRES
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
W www.commissiemer.nl

aardgaswinning toegestaan is, maar verminderd of gestopt wordt bij teveel bodemdaling en/of bij aantasting van de natuur in en rond de Waddenzee. Hiervoor laat de NAM een uitgebreide monitoring uitvoeren door verschillende instituten en bedrijven. In 2013 en 2014 heeft de evaluatie van het meet- en regelprotocol en het monitoringsprogramma over de afgelopen zes jaar plaatsgevonden.¹

De onderhavige brief is een reactie van de AuditCommissie op het door de NAM aangeleverde monitoringsprogramma voor de periode 2014 t/m 2019.

Advies

De AuditCommissie adviseert het monitoringsprogramma 2014 t/m 2019 uit te voeren zoals voorgesteld. Een aantal onderdelen zijn nieuw ten opzichte van de periode 2007-2012. Hier zal nog ervaring opgedaan moeten worden en zullen zich mogelijk nog (praktische) problemen gaan voordoen. Doordat nu tussentijdse bijsturing van het programma mogelijk gemaakt is moet - wanneer daartoe aanleiding is - hierop tijdig geanticipeerd worden door EZ en de NAM.

De AuditCommissie vindt in het nieuwe programma sommige begrippen en voorstellen voor meerdere uitleg vatbaar of nog onduidelijk. Zij adviseert dit te verduidelijken. In de bijlage bij deze brief gaat de AuditCommissie hier kort op in.

Mocht u nog vragen hebben en/of behoefte hebben aan een toelichting dan is de AuditCommissie uiteraard graag bereid deze te geven.

Met vriendelijke groet,

drs. L.H.J. Verheijen
Voorzitter van de AuditCommissie

Bijlage reactie AuditCommissie op monitoringsprogramma 2014-2019

---

¹ Zie het advies van de AuditCommissie over de evaluatie 2007 t/m 2012 van 5 maart 2014, kenmerk 2796-83, zie ook www.commissiemer.nl.